

Beskrivelse af kulturmijø

341 - 5 Hovedgården Torbenfeld

Beskrivelse	<p>Gården har rødder i den tidlige middelalder som gård i en landsby, men har først i løbet af 14- og 1500-årene fået sin nuværende skikkelse, idet dele af hovedbygningen er fra denne periode. I begyndelsen af 1500-årene blev 9 af landsbyen Torbenfelds gårde lagt under hovedgården, senere de resterende 4 samt to andre gårde. En kort periode var gården kongeligt ejet og fik navnet Frydendal (som stadig er sognets navn), som først ændredes til Torbenfeld igen i 1907. Hovedbygningen, som består af bygningsdele fra mange perioder, er et trefløjet, hvidkalket anlæg i to stokværk med tårne, ligger på en holm i Torbenfeld Sø, med en staldgård på en mindre holm (nu sammenvokset med fastlandet) og avlsgården inde på land, omgivet af sø og sumpstrækninger. Gårdkomplekset rummer en lang række bygninger fra forskellige perioder: avlsgårdens tiendelade fra 1785, kirken (opr. herregårdskapel) fra ca. 1450, lang længe med arbejderboliger fra 1855/83, smedie fra 1633 og skovriderbolig fra ca. 1870. Længere mod vest flere arbejderboliger, den tidligere vandmølle samt Frydendal Skole (uden for afgrænsningen). Parken øst for holmene er omlagt i engelsk stil i 1800-årene. Landskabet er præget af mange års stordrift med store marker, gamle hegn, fritstående træer og små godshuse.</p>
Bærende elementer	<ul style="list-style-type: none">- herregårdsanlægget med borgagtig hovedbygning og portbygning på hver sin holm i Torbenfeld Sø og den store avlsgård, velholdte park m.v. på det faste land- de mange funktionær- og arbejderboliger spredt over ejerlavet, mange gulkalkede eller i bindingsværk- de store, åbne herregårdsmarker omgivet af gamle løvskove med velbevarede skovdiger
Eksist. bevaringstiltag	Hovedbygningen er fredet efter bygningsfredningsloven
Trusler/sårbarhed	<ul style="list-style-type: none">- nedrivning, om-, til- og nybyggeri af gårde og huse, der ikke harmonerer med den eksisterende bebyggelse, samt manglende vedligeholdelse- tilplantning eller tilgroning af de åbne marker- udskiftning af løvskov med nåleskov i større omfang

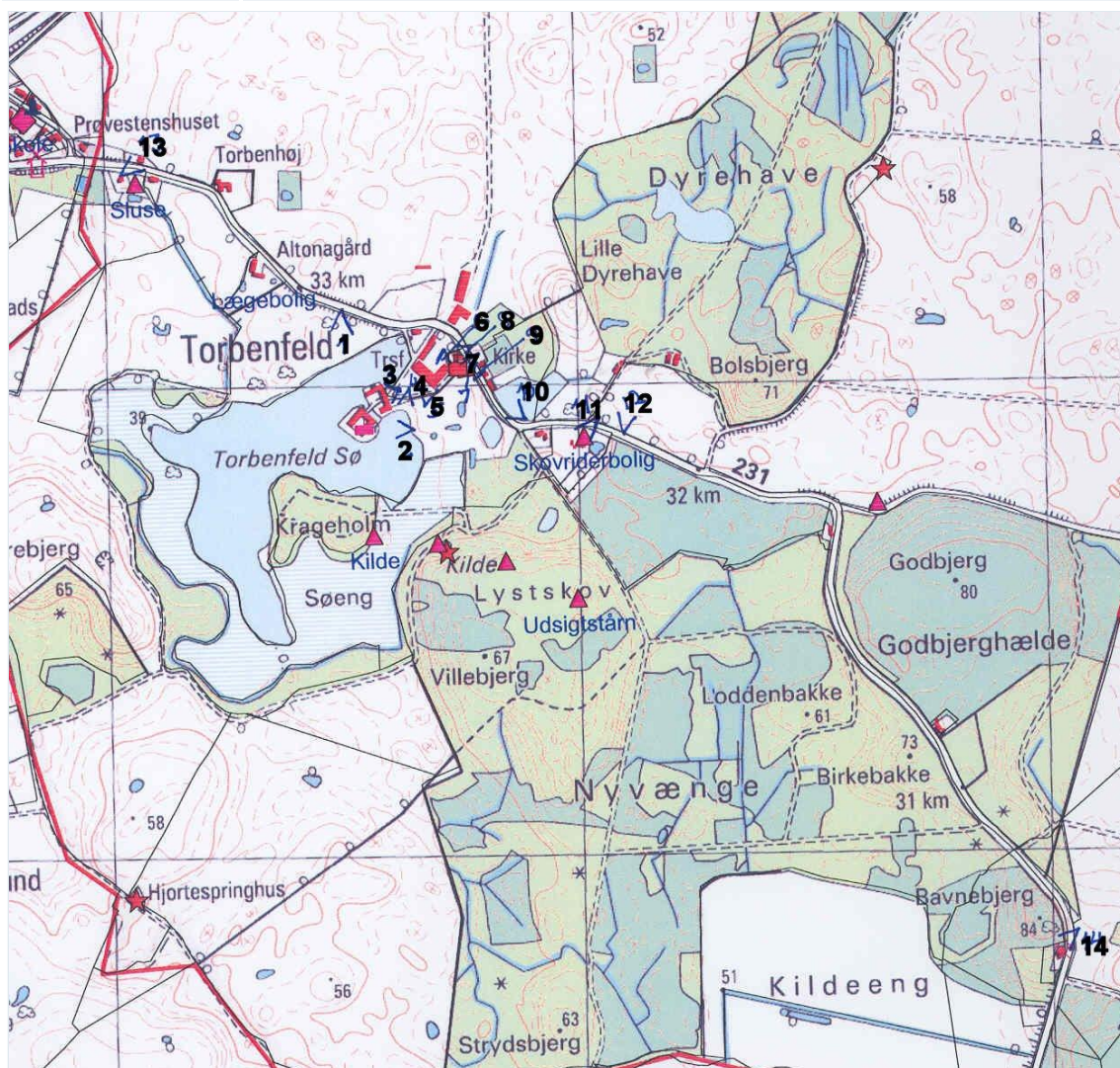

Foto: Kort: De sorte tal på kortet viser numre på fotografierne og hvor fotografierne er taget fra.

[Stort billede](#)

Foto: 1. Torbenfelds hovedbygning og staldgård oprindelig på hver sin holm i Torbenfeld Sø, fra nord

[Stort billede](#)

Foto: 2. Torbenfelds firefløjede, hvidkalkede hovedbygning med hjørnetårne på sin holm i søen, staldgården til højre, fra øst

[Stort billede](#)

Foto: 3. Portpartiet (med hundehuse) i Torbenfelds staldgårdslænge nord for hovedbygningen, fra nordøst

[Stort billede](#)

Foto: 4. Stensat afløbsrende i brolægningen foran det nu nedrevne vognhus ved staldgården, fra nord
[Stort billede](#)

Foto: 5. Den store, gulkalkede avlsgård med tiendeladen (nærmest) fra 1785, kirken og arbejderboliger bagved til højre, fra syd
[Stort billede](#)

Foto: 6. Den store tiendelade fra 1785 i avlsgårdskomplekset, fra nord
[Stort billede](#)

Foto: 7.Længen (1855 og 1883) med arbejderboliger ved avlsgården, fra nord
[Stort billede](#)

Foto: 8.Den lille senmiddelalderlige Frydendal kirke, oprindelig borgkapel for Torbenfeld, fra øst
[Stort billede](#)

Foto: 9.Torbenfelds smedie, oprindelig opført 1633, men genopført efter brand 1668, nu arbejdende museum, fra vest
[Stort billede](#)

Foto: 10.Den højtliggende sø (oprindelig møllesø?) øst for gården og parken, fra sydøst
[Stort billede](#)

Foto: 11. Godsets skovriderbolig fra ca. 1870, fra nord
[Stort billede](#)

Foto: 12. En af Torbenfelds arbejderboliger i skovkanten med bindingsværk og stråtag, fra syd
[Stort billede](#)

Foto: 13. Pyntelig arbejderbolig til flere familier overfor den tidligere Frydendal Mølle, fra sydvest
[Stort billede](#)

Foto: 14. Skovløberhus under Torbenfeld, beliggende i den sydlige del af ejerlavet, fra nordøst
[Stort billede](#)